

ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα

Στα πλαίσια της πολιτικής της κυβέρνησης για την παραχώρηση κυπριακής υπηκοότητας με κατ' εξαίρεση πολιτογράφηση σε μη Κύπριους επενδυτές/επιχειρηματίες, και σε συνέχεια προηγούμενων σχετικών αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, στην παρούσα πρόταση παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της μελέτης οικονομικού αντικτύπου, την εκπόνηση της οποίας αποφάσισε το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του στις 21 Μαΐου 2018 (αρ. αποφ. 84.957) καθώς και προτεινόμενες βελτιώσεις στο Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα (ΚΕΠ/Πρόγραμμα).

2. Το Υπουργείο Οικονομικών προχώρησε στην εκπόνηση της μελέτης για την επίδραση της εφαρμογής του ΚΕΠ στην οικονομία. Η μελέτη, η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2019, επικεντρώθηκε κυρίως στις επιπτώσεις του ΚΕΠ στον τομέα των ακινήτων/κατασκευών, οι οποίες αποτελούν το 50% περίπου των συνολικών επενδύσεων που έχουν πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος. Οι υπόλοιπες επενδύσεις (μετοχές, ομόλογα, καταθέσεις) που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο του ΚΕΠ δεν έχουν εξετασθεί εφόσον κρίθηκε ότι η συνεισφορά τους τόσο σε απόλυτους αριθμούς όσο και σε ποσοστά είναι αισθητά χαμηλότερη. Από τα ευρήματα της μελέτης προκύπτουν τα ακόλουθα κύρια συμπεράσματα:

- Η βελτίωση του τομέα των ακινήτων/κατασκευών είναι διάχυτη και αναδεικνύεται από όλα τα στατιστικά στοιχεία όπως τις άδειες οικοδομής, τα έσοδα από το ΦΠΑ, τις πωλήσεις ακινήτων που καταχωρούνται στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, τις τιμές των ακινήτων και την απασχόληση και οφείλεται εν μέρει στο ΚΕΠ.
- Συγκεκριμένα, η απασχόληση στον τομέα των κατασκευών παρουσιάζει σταδιακή ανάκαμψη από το 2015, μέρος της οποίας επίσης οφείλεται στις επενδύσεις που διενεργούνται στα πλαίσια του ΚΕΠ. Συνολικά για την περίοδο 2016-2018, οι επενδύσεις που διενεργήθηκαν για αξιοποίηση των προνοιών του ΚΕΠ οδήγησαν στη δημιουργία 2 χιλιάδων θέσεων εργασίας.
- Όσον αφορά τις τιμές των ακινήτων, η επίδραση εντοπίζεται κυρίως στις τιμές των διαμερισμάτων στη Λεμεσό οι οποίες παρουσιάζουν υψηλότερη αύξηση από άλλες επαρχίες και αύξηση πάνω από τον ιστορικό μέσο όρο.
- Η επίδραση αθροιστικά των επενδύσεων στον τομέα των ακινήτων/κατασκευών που έχουν πραγματοποιηθεί μέσω του Προγράμματος κατά τα έτη 2016-2018 υπολογίζεται στο 1,2% του ΑΕΠ. Σημειώνεται ότι, κατά τα έτη 2016-2018 καταγράφηκε μεγέθυνση του ΑΕΠ γύρω στο 13% σωρευτικά.
- Συμπερασματικά, η επίδραση του ΚΕΠ είναι θετική αλλά σχετικά μικρή στο σύνολο της οικονομίας και αρκετά σημαντική στον τομέα των

ακινήτων/κατασκευών. Παρόλο που δεν τεκμηριώνεται υπερθέρμανση στον συγκεκριμένο τομέα, επιβάλλεται η συστηματική παρακολούθηση.

Αντίγραφο της μελέτης επισυνάπτεται ως **Παράρτημα 1**.

3. Τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών έχοντας υπόψη τα αποτελέσματα της μελέτης αλλά επίσης την πρόταση του Συμβουλίου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας για Βιώσιμη Ανάπτυξη μέσω Παραγωγικών Επενδύσεων (επισυνάπτεται ως **Παράρτημα 2**), τη δεδομένη βελτίωση των οικονομικών συνθηκών, καθώς και τη μέχρι σήμερα εφαρμογή του ΚΕΠ, εισηγούνται τη διαφοροποίηση των οικονομικών κριτηρίων και τη στροφή και σε άλλες παραγωγικές επενδύσεις της οικονομίας, με την υιοθέτηση των πιο κάτω τροποποιήσεων:

(α) Υποχρεωτική δωρεά ύψους €75.000 στο Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (μετονομασία του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας) για προώθηση της δημιουργίας ενός οικοσυστήματος επιχειρηματικής καινοτομίας. Η υποχρέωση για συνεισφορά στο Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας, αίρεται σε περίπτωση που ο αιτών θα πραγματοποιήσει επένδυση τουλάχιστον €75.000 σε πιστοποιημένη καινοτόμο επιχείρηση (η οποία έχει εξασφαλίσει σχετικό πιστοποιητικό από το Υπουργείο Οικονομικών) ή σε πιστοποιημένη κοινωνική εταιρεία. Επιπρόσθετα, η συγκεκριμένη υποχρέωση αίρεται σε περίπτωση που ο αιτών έχει πραγματοποιήσει επένδυση στα πλαίσια του κριτηρίου «Αγορά ή Σύσταση ή Συμμετοχή σε Κυπριακές Επιχειρήσεις και Εταιρείες», συνολικού ύψους ισόποσου με τουλάχιστον το 20% του απαιτούμενου κόστους επένδυσης του αναφερόμενου κριτηρίου (δηλαδή €400.000) σε εταιρεία η οποία δραστηριοποιείται στον πρωτογενή τομέα της οικονομίας ή στον δευτερογενή τομέα της οικονομίας, ή σε ένα από τους τομείς της έρευνας και τεχνολογίας, εκπαίδευσης, υγείας, και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

(β) Υποχρεωτική δωρεά ύψους €75.000 στον Κυπριακό Οργανισμό Ανάπτυξης Γης, με στόχο τη συμβολή του Προγράμματος στη νέα ολοκληρωμένη στεγαστική πολιτική, και συγκεκριμένα για σκοπούς υλοποίησης σχεδίων προσιτής κατοικίας αλλά και υλοποίηση άλλων στεγαστικών σχεδίων/μέτρων.

(γ) Περίληψη επενδύσεων στον τομέα της ναυτιλίας στις επιλέξιμες επενδύσεις, στη βάση συγκεκριμένων μετρήσιμων κριτηρίων που θα αφορούν στη συνεισφορά στην οικονομία, τα οποία θα καθοριστούν από κοινού από το Υπουργείο Οικονομικών και το Υφυπουργείο Ναυτιλίας.

(δ) Περίληψη επένδυσης σε Καταχωρημένους Οργανισμούς Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΚΟΕΕ) στις επιλέξιμες επενδύσεις, πέραν της Επένδυσης σε Οργανισμούς Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), καθώς και δυνατότητα οι Οργανισμοί αυτοί να επενδύουν μέχρι €200.000 σε χρηματιστηριακές αξίες της δευτερογενούς αγοράς του ΧΑΚ.

(ε) Σε περιπτώσεις οικιστικών μονάδων που έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί για σκοπούς του ΚΕΠ και θα επαναχρησιμοποιηθούν στα πλαίσια του ίδιου Προγράμματος, η πρόνοια η οποία προβλέπει ότι σε περίπτωση που ο αιτών έχει προβεί σε επενδύσεις σε οικιστική/ές μονάδα/ες στη βάση του κριτηρίου «Επενδύσεις σε Ακίνητα, Αναπτύξεις και Έργα Υποδομής», δεν απαιτείται να προβεί σε αγορά άλλης μόνιμης ιδιόκτητης κατοικίας στην Κυπριακή Δημοκρατία, εάν τουλάχιστον μία από αυτές τις οικιστικές μονάδες είναι αξίας τουλάχιστον €500.000, θα ισχύει νοουμένου ότι οι

συνολικές επενδύσεις, περιλαμβανομένης της ιδιόκτητης κατοικίας, ανέρχονται τουλάχιστον στα €2,5 εκ.

(στ) Υποχρέωση για διατήρηση των απαιτούμενων επενδύσεων για περίοδο τουλάχιστο 5 ετών από την ημερομηνία πολιτογράφησης, αντί 3 ετών που ισχύει σήμερα.

(ζ) Ο αιτών/αιτούσα να έχει το δικαίωμα να αντικαταστήσει την επένδυση που έχει πραγματοποιήσει εντός της περιόδου των πέντε ετών, νοουμένου ότι θα εξασφαλίσει εκ των προτέρων έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών.

(η) Πλήρης κατάργηση της επένδυσης σε κρατικά ομόλογα ως αποδεκτής επένδυσης στα πλαίσια του ΚΕΠ.

Παράλληλα, για σκοπούς καλύτερης λειτουργίας και διαφάνειας του ΚΕΠ και λαμβάνοντας υπόψη θέματα ασφάλειας και ελέγχου, προτείνεται η εισαγωγή πρόσθετων μέτρων και ρυθμίσεων ως ακολούθως:

(θ) Στις περιπτώσεις που η επένδυση αφορά στην αγορά ακινήτου ή ακινήτων όπως επίσης και στις περιπτώσεις της μόνιμης ιδιόκτητης κατοικία θα απαιτείται:

- I. Πολεοδομική άδεια, στις περιπτώσεις που προνοείται από τον Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο.
- II. Πιστοποιητικό ολοκλήρωσης έργου (completion certificate) υπογεγραμμένο από τον αρχιτέκτονα του έργου. Σε περίπτωση υπό ανέγερση ακινήτου απαιτείται η διατήρηση ποσού αντίστοιχο με το 5% της αξίας σε ειδικό λογαριασμό ή η έκδοση ισόποσης τραπεζικής εγγύησης από τον πωλητή του ακινήτου προς τον αγοραστή (Performance Bank Guarantee).
- III. Βεβαίωση από τον ενυπόθηκο δανειστή προς όφελος του οποίου το εν λόγω ακίνητο δυνατόν να είναι υποθηκευμένο ότι αναλαμβάνει να προβεί σε πλήρη άρση της αντίστοιχης υποθήκης νοουμένου ότι ο επενδυτής ή ο πωλητής θα καταβάλουν στο δανειστή το ποσό το οποίο θα αναγράφεται στην εν λόγω βεβαίωση (bank waiver).

(ι) Ο αιτών/αιτούσα πρέπει να είναι κάτοχος θεώρησης Schengen, η οποία να είναι σε ισχύ, για να μπορεί να υποβάλει αίτηση πολιτογράφησης.

(κ) Αιτών/ αιτούσα που έχει υποβάλει αίτηση για απόκτηση της υπηκοότητας σε οποιαδήποτε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η οποία έχει απορριφθεί, δεν θα δικαιούται να αποκτήσει την κυπριακή υπηκοότητα στα πλαίσια του ΚΕΠ.

(λ) Ο αιτών/αιτούσα θα πρέπει να είναι κάτοχος άδειας παραμονής στην Κυπριακή Δημοκρατία για περίοδο έξι (6) μηνών τουλάχιστον, πριν την πολιτογράφηση ως Κύπριος πολίτης.

Σε περίπτωση που ο αιτών/αιτούσα δεν είναι ήδη κάτοχος άδειας παραμονής θα μπορεί να υποβάλει αίτηση για χορήγηση άδειας μετανάστευσης, στη βάση του Κανονισμού 6(2) των περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης Νόμων, ταυτοχρόνως με την υποβολή της αίτησης για Πολιτογράφηση, θα πρέπει όμως να είναι κάτοχος άδειας

μετανάστευσης για περίοδο έξι (6) μηνών τουλάχιστον, πριν την πολιτογράφηση ως Κύπριος πολίτης.

(μ) Για σκοπούς διαφάνειας και σωστής πληροφόρησης, ετοιμασία Ετήσιας Έκθεσης Εφαρμογής η οποία να περιλαμβάνει τον αριθμό των πολιτογραφήσεων, εθνικότητα των αιτητών και τομέα στον οποίο έγιναν οι επενδύσεις.

(ν) Επαναβεβαίωση της απαγόρευση της διαφήμισης του ΚΕΠ σε δημόσιους χώρους και στο διαδίκτυο, με ιδιαίτερη αυστηρότητα σε ότι αφορά στην προβολή εικόνας του κυπριακού διαβατηρίου και των συμβόλων της Δημοκρατίας και της ΕΕ.

(ξ) Προκήρυξη εντός δύο μηνών των προσφορών για αγορά υπηρεσιών για διεξαγωγή ενδεδειγμένου ελέγχου (enhanced due diligence) των αιτητών πολιτογράφησης από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Τα σημεία 3 (α), (β), (ε), και (θ) θα εφαρμόζονται για αιτήσεις που θα υποβληθούν από την 15.5.2019 και εντεύθεν.

4. Το Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα όπως έχει διαμορφωθεί με βάση τις πιο πάνω τροποποιήσεις επισυνάπτεται ως **Παράρτημα 3**.

5. Οι Υπουργοί Εσωτερικών και Οικονομικών οι οποίοι θα είναι οι εισηγητές της Πρότασης αυτής, θα καλέσουν το Υπουργικό Συμβούλιο:

- (α) να εγκρίνει τις τροποποιήσεις και ρυθμίσεις στο Κυπριακό Πρόγραμμα Επενδύσεων οι οποίες αναφέρονται στην Παράγραφο 3 πιο πάνω και να δημοσιεύσει το αναθεωρημένο ΚΕΠ το οποίο παρουσιάζεται στο Παράρτημα 3.
- (β) να εγκρίνει την δημοσίευση της μελέτης οικονομικού αντικτύπου.
- (γ) να δημοσιεύσει την Απόφαση του.

11 Φεβρουαρίου, 2019

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΚΚ/ΕΙΠ